

Nr 150.

Ankom till riksdagens kansli den 30 maj 1941 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till tullverket för budgetåret 1941/42.

(3:e avd.)

I anslutning till sina i årets statsverksproposition under sjunde huvudtiteln (punkterna 24—26) gjorda framställningar har Kungl. Maj:t i propositionen nr 236, under återopande av densamma bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för den 25 april 1941, föreslagit riksdagen att

dels besluta, att den i Kungl. Maj:ts brev den 15 februari 1841, den 6 april 1858 och den 27 november 1917 omförmälda ersättningen för handläggning av tullmål icke skall utgå för tullmål, som av rådhusrätt slutligt avgöres efter utgången av år 1941;

dels besluta, att i personalförteckningen för generaltullstyrelsen skall under rubriken Tjänstemän å ordinarie stat tilläggas 1 assistent i lönegraden A 14;

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för generaltullstyrelsen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42;

dels till Tullverket: Avlöningar till befattningshavare hos generaltullstyrelsen å driftbudgeten under sjunde huvudtiteln för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 960,000 kronor;

dels besluta, att i personalförteckningen för tullstaten skall vidtagas av departementschefen förordad ändring;

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för tullstaten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42;

dels till Tullverket: Avlöningar till befattningshavare å tullstaten å driftbudgeten under sjunde huvudtiteln för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 17,305,000 kronor;

dels godkänna av departementschefen förordad omkostnadsstat för tullverket, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42;

dels ock till Tullverket: Omkostnader å driftbudgeten under sjunde huvudtiteln för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 2,196,000 kronor.

Under rubriken Tullverket äro i riksstaten för innevarande budgetår uppförda tre förslagsanslag, nämligen ett å 940,000 kronor till avlöningar till befattningshavare hos generaltullstyrelsen, ett å 18,230,000 kronor till avlö-

ningar till befattningshavare å tullstaten samt ett å 2,138,000 kronor till omkostnader.

I skrivelse den 23 oktober 1940 har generaltullstyrelsen gjort framställning angående medelsbehovet under förenämnda tre anslag för budgetåret 1941/42.

I statsrådsprotokollet behandlas till en början vissa organisationsfrågor avseende tullverkets kustbevakning samt fråga om indragning av den ersättning, som för närvarande utgår till rådhusrätterna för handläggning av tullmål. Därefter avhandlas medelsbehovet under de olika anslagen.

Vissa organisationsspörsmål rörande tullverkets kustbevakning.

I skrivelse den 12 november 1940 hemställde generaltullstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte förordna om verkställande av utredning rörande utvidgade arbetsuppgifter för tullverkets kustbevakning vid krig eller krigsfara eller eljest under utomordentliga, av krig föranledda förhållanden.

I anledning härav bemyndigade Kungl. Maj:t den 22 november 1940 chefen för finansdepartementet att tillkalla högst tre sakkunniga med uppdrag att inom departementet biträda med utredning i berörda hänseende. Med stöd av detta bemyndigande tillkallades samma dag byråchefen i generaltullstyrelsen P. H. Lindberg, landsfogden i Stockholms län K. G. Persson och kommandörkaptenen Stig H:son Ericson såsom sakkunniga. Tillika uppdrogs åt Lindberg att i egenskap av ordförande leda de sakkunnigas arbete.

De sakkunniga ha den 22 mars 1941 avgivit utredning i ämnet. Häröver ha yttranden infordrats från åtskilliga myndigheter, däribland överbefälhavaren över rikets försvarskräfter, marinförvaltningen, vissa länsstyrelser, generaltullstyrelsen, statskontoret och riksräkenskapsverket ävensom allmänna lönenämnden, som i ärendet samrått med försvarsväsendets lönenämnd.

Med hänsyn till ärendets beskaffenhet har beträffande vissa delar av utredningen någon närmare redogörelse icke intagits i statsrådsprotokollet. I dessa delar har hänvisats till handlingarna, vilka tillhandahållits utskottet.

De sakkunniga framhålla, att kustbevakningen med tillämpning av tidigare meddelade föreskrifter anlåtats jämväl för vissa marina uppgifter samt för en del civila övervakningsuppgifter, som ej ingå i den egentliga tulltjänsten. De sakkunniga påvisa emellertid, att detta med hänsyn till närmare angivna förhållanden kommit att ske endast i begränsad utsträckning. Kustbevakningspersonalen har dock, enligt vad de sakkunniga vidare framhålla, visat sig synnerligen lämplig för dylika uppgifter, vilket mestadels även varit fallet beträffande båtmaterielen vid kustbevakningen.

Med hänsyn till erfarenheterna från den hittillsvarande användningen av kustbevakningen för uppgifter av hithörande slag anse de sakkunniga, att en anordning, enligt vilken marinen vid mobilisering eller förstärkt försvars-

beredskap kan förfoga över kustbevakningen i dess helhet, innefattar den bästa lösningen av frågan om kustbevakningens utnyttjande.

Från angivna utgångspunkter förorda de sakkunniga, dels att kustbevakningspersonalen inordnas i marinens krigspolis, dels ock att dennas uppgifter utvidgas att avse en allmän sjöpolitjänst. De sakkunniga tänka sig, att kustbevakningspersonalens verksamhet såsom krigspolis skall kunna bedrivas på sådant sätt, att kustbevakningens åligganden inom tullverket i allmänhet bliva ombesörjda samtidigt med utövandet av krigspolitjänsten. I den mån så ej kan ske, förutsättes det skola ankomma på vederbörande marina organ att i samråd med kustbevakningschefen och kustdistrikcheferna ordna tjänstgöringen inom krigspolisen så, att tullverkets intressen bliva vederbörigen tillgodosedda.

Enligt de sakkunnigas förslag skall kustbevakningschefen i generaltullstyrelsen utöva chefskapet över kustbevakningen jämväl då denna tagits i anspråk för tjänstgöring vid marinen. Han förutsättes därvid skola underställas chefen för marinen för handläggning av ärenden, som röra marinens krigspolis. Därmed är avsett att vinna en enhetlig prövning av sådana frågor, som angå krigspolisen i dess helhet.

Inom varje område (marindistrikt o. s. v.) skall ledningen av marinpolisens enligt förslaget utövas av en särskild marinpolischef, utsedd av vederbörande militära chefsmyndighet med hänsyn därvid tagen till att han så vitt möjligt bör vara förtrogen med de arbetsuppgifter av poliskaraktär, som skola tillkomma krigspolisen.

Vad beträffar den kustbevakningschefen underställda tullpersonalen, skola enligt förslaget jämväl byråingenjören och byråinspektören å kustbevakningschefens expedition tjänstgöra vid marinen, varvid de skola biträda kustbevakningschefen. Kustdistrikcheferna skola enligt förslaget vid tjänstgöringen inom krigspolisorganisationen vara underställda dels kustbevakningschefen och dels cheferna för vederbörande marindistrikt. De förutsätts skola liksom i fredstid handlägga kustbevakningen berörande personal- och kameratealärenden och vidare skola i vanlig ordning fullgöra inspektion och andra åligganden enligt för dem gällande instruktion.

Skyldigheten för kustbevakningspersonalen att vid mobilisering eller förstärkt försvarsberedskap tjänstgöra vid marinen skall enligt de sakkunnigas förslag inträda, då så påfordras. Därmed avses, att marinen skall äga bestämman, när och i vilken omfattning marinen önskar taga kustbevakningen i anspråk. De sakkunniga ha nämligen ansett det vara lämpligt, att marinen finge möjlighet att anpassa kravet på biträde av kustbevakningen efter omständigheterna. Krigspolisen skall kunna, där så finnes lämpligt, av vederbörande militäre chef ställas till civil polismyndighets förfogande.

Det har förutsatts, att tulltjänsteman under tjänstgöring vid marinen fortfarande skall äga de befogenheter, som tillkomma honom såsom tulltjänsteman, och vara underkastad de skyldigheter, som åvila honom i sådan egenkap, ävensom att han vid fullgörande av sådana åligganden skall vara underställd vederbörande myndighet eller förman inom tullverket. För klar-

läggande av befälsförhållandena har vidare föreslagits, att tulltjänsteman vid tjänstgöringen i marinen skall, för så vitt han icke redan innehar viss tjänsteställning inom marinen, hänföras till marinens reserv och tilldelas viss grad inom denna.

Rörande innehållet av *myndigheternas* i ärendet avgivna *utlåtanden* hänvisas till propositionen, sid. 7—9. Bland annat har överbefälhavaren över rikets försvarskrafter framhållit såsom erforderligt att med hänsyn till polisuppgifterna föranstalta om särskild utbildning av personalen, förslagsvis genom att länsstyrelserna ställa civil polispersonal till förfogande såsom instruktörer. Vidare har generaltullstyrelsen föreslagit, att det, för vinnande av en fastare ordning för kustbevakningens användning i marinens tjänst, skall förbehållas Kungl. Maj:t att bestämma den tid, då kustbevakningen skall ställas till marinens förfogande, och den omfattning, i vilken detta skall ske.

Departementschefen har för egen del anfört följande.

Av den föregående redogörelsen framgår, att kustbevakningens ordinarie arbetsuppgifter genom krisförhållandena i avsevärd mån minskats men att samtidigt ett behov av dess medverkan vid ombesörjande av åtskilliga uppgifter inom marinen jämte polisuppgifter av mera civil natur gjort sig gällande. Redan nu användes kustbevakningens personal för vissa dylika uppgifter om ock endast i begränsad utsträckning. De sakkunnigas förslag, att kustbevakningen vid mobilisering eller förstärkt försvarsberedskap skall kunna tagas i anspråk inom marinen och där ingå i en förstärkt krigspolisorganisation med utvidgade arbetsuppgifter, innebär således principiellt sett icke någon nyhet. Såsom av betänkandet framgår och genom yttrandena närmare belyses, äro med sakkunnigförslaget dock förbundna vissa spörsmål avseende dels avvägningen inom den föreslagna organisationen mellan marina uppgifter och polisuppgifter av mera civil karaktär och dels samarbetet mellan den förstärkta marinpolisen och de civila polismyndigheterna inom gemensamma verksamhetsområden. Det torde i väsentlig mån få överlämnas till den praktiska tillämpningen att åstadkomma en tillfredsställande lösning av dessa spörsmål. Härvid torde den av de sakkunniga föreslagna organisationen i sina huvuddrag bilda ett lämpligt underlag. Jag anser därför, att de sakkunnigas organisationsförslag bör i princip godtagas.

Härvid har jag i likhet med de sakkunniga samt statskontoret och allmänna lönenämnden ansett mig kunna utgå ifrån att gällande anställningsvillkor för kustbevakningspersonalen icke medföra hinder för den ifrågasatta utvidgningen av personalens tjänstgöringsskyldighet.

Sedan riksdagen i samband med prövningen av föreliggande anslagsfrågor fått tillfälle att taga ståndpunkt till förslagets huvudgrunder, torde den närmare utformningen av organisationen få ankomma på Kungl. Maj:t. Därvid torde generaltullstyrelsens ändringsförslag i fråga om ordningen för meddelande av beslut i särskilt fall om kustbevakningens inordnande i marinen böra övervägas. Beträffande den av överbefälhavaren berörda frågan om marinpolispersonalens kompetens för vissa polisuppgifter förutsätter jag, att denna fråga skall genom lämpligt samarbete med de civila polismyndigheterna kunna lösas utan att särskilda medel för anordnande av utbildning i polistjänst behöva ställas till förfogande.

Vad angår avlöningen åt kustbevakningspersonalen vid tjänstgöring i marinen, innebär de sakkunnigas förslag i huvudsak, att personalen skall äga åtnjuta avlöning och andra förmåner enligt de civila avlöningsbestämmel-

serna, dock med bland annat det undantag, att vissa i tullverkets resereglemente fastställda traktamentsersättningar icke skola utgå till tjänstemän i 12 lönegraden eller lägre lönegrad, varemot dessa skola åtnjuta en särskild gottgörelse, benämnd dagavlöning. I enlighet med eljest tillämpade grundsatser torde det böra ankomma på Kungl. Maj:t att meddela erforderliga bestämmelser i detta ämne. Förslag härom torde framdeles få underställas Kungl. Maj:t, varvid jämväl de erinringar, som i vissa yttranden framställts beträffande dagavlöningen, torde få upptagas till närmare övervägande.

I likhet med marinförvaltningen och överbefälhavaren anser jag, att fri kost icke bör tillhandahållas tullpersonalen vid tjänstgöring i marinen. Skulle det finnas erforderligt att meddela bestämmelser om beredande av förplägnad mot erläggande av ersättning, torde det böra ankomma på Kungl. Maj:t att förordna i ämnet.

Beträffande den i ärendet omnämnda användningen av tjänstemän vid lots- och fyrstaten inom marinen är i 57 § 2 mom. 3 punkten civila avlöningsreglementet stadgat, att sådan tjänsteman för tid, varunder han fullgör tjänstgöring vid marinen, äger åtnjuta oavkortad lön jämte i förekommande fall enslighets- och kallortstillägg. Då det ligger i sakens natur, att det motsvarande kommer att gälla, när kustbevakningspersonalen, med bibehållen skyldighet att fullgöra till tulltjänsten hörande uppgifter, tjänstgör inom marinen, synes det icke nödvändigt att nu införa en uttrycklig bestämmelse därom i civila avlöningsreglementet. I enlighet med vad i det föregående anförts anser jag det ej heller vara nödvändigt att i reglementet införa en motsvarighet för tullpersonalens del till de bestämmelser om erhållande av kost mot ersättning, som beträffande vissa andra personalgrupper äro meddelade i reglementet.

De sakkunnigas förslag i fråga om användning inom marinen av kustbevakningsmateriel, legomateriel därunder inbegripen, föranleder ej erinran från min sida.

I fråga om bestridandet av kostnaderna vid kustbevakningens användande inom marinen ha de sakkunniga föreslagit, att förenämnda dagavlöningar samt resekostnads- och traktamentsersättningarna till tullpersonal, som tjänstgör vid marinen, ävensom kostnaderna för drift och underhåll av materiel, som ställts till marinens förfogande, skola bestridas av marinen. Detta förslag har ej mött principiell erinran i yttrandena utom vad angår vissa engångskostnader. Beträffande löner och andra större utgiftsposter utöver de nyss nämnda ha de sakkunniga förordat, att dessa budgetårsvis ersättas tullverket av marinen till någon skälig del, som Kungl. Maj:t efter gjorda överslagsberäkningar skulle fastställa. Riksräkenskapsverket har däremot beträffande de fasta lönerna förordat, att dessa alltjämt i sin helhet få belasta tullverkets anslag.

För egen del biträder jag de sakkunnigas förslag, att marinen skall helt vidkännas dagavlöningarna samt vissa resekostnads- och traktamentsersättningar ävensom drift- och underhållskostnaderna. Även de i ärendet berörda engångskostnaderna för utrustning av materiel synas böra helt bestridas av marinens medel, om de kunna anses belingade enbart av användningen inom marinen. Vad beträffar andra större utgiftsposter, i främsta rummet lönerna, synes det rimligt, att dessa, på sätt de sakkunniga föreslagit, uppdelas mellan marinen och tullverket i ungefärligt förhållande till den omfattning, i vilken verksamheten kommit de olika tjänstegrenarna till godo. I fråga om ordningen för gäldandet av de kostnader, som marinen sålunda helt eller delvis skall vidkännas, vill jag med viss jämkning i de sakkunnigas förslag förorda, att samtliga kostnaderna skola bestridas från tullverkets anslag och att vad som av kostnaderna kommer att belöpa å marinen skall

budgetårsvis ersättas nämnda anslag av marinens medel. Någon ersättning från marinen till sjunde huvudtitelns kristilläggsanslag synes ej behöva ifrågasättas.

Omförmälda ersättningar från marinen böra redovisas å en särskild upp-
bördspost under vart och ett av tullverkets anslag.

Vid anslagsberäkningen torde man böra utgå ifrån att kustbevakningens inordnande i marinen skall, i den mån så påfordras, kunna ske från början av nästa budgetår. I vad mån belastningen å tullverkets utgiftsstater för nästa budgetår kan påverkas av organisationsförslagets genomförande är vanskligt att på förhand bedöma. Särskilt gäller detta upp-
bördsposterna för ersättningen från marinen, vilka nu endast med stor osäkerhet kunna uppskattas.

Fråga om indragning av ersättningen till rådhusrätterna ör handläggning av tullmål.

Genom Kungl. Maj:ts brev den 15 februari 1841, den 6 april 1858 och den 27 november 1917 ha bestämmelser meddelats angående ersättning av tullmedlen till rådhusrätterna för handläggning av tullmål. Ersättningen utgör femton kronor för varje slutligt avgjort tullmål utöver ett antal av sex sådana mål, som förutsättes årligen skola av varje rådhusrätt kostnadsfritt för tullverket handläggas och avdömas.

Till kostnader för avdömande av tullmål är å tullverkets omkostnadsstat under anslagsposten till övriga utgifter uppförd en särskild delpost. Utgifterna under denna delpost ha de senaste budgetåren minskats på grund av den efter krigsutbrottet inträdda nedgången i smugglingen. För budgetåret 1938/39 uppgingo utgifterna till omkring 29,300 kronor. Härav belöpte omkring 10,300 kronor på Stockholms rådhusrätt, 7,600 kronor på rådhusrätten i Göteborg, 3,800 kronor på rådhusrätten i Malmö och återstående 7,600 kronor på ett tjugotal andra rådhusrätter. För budgetåret 1939/40 uppgick utgiftssumman under delposten till omkring 19,100 kronor. I generaltullstyrelsens statförslag för nästa budgetår har utgiftssumman beräknats till endast 12,000 kronor, och enligt sedermera erhållna uppgifter beräknas sammanlagda ersättningsbeloppet för de tullmål, som avdömts eller avdömas under första halvåret 1941, ej komma att överstiga 4,000 kronor.

Sedan i samband med besparingsarbetet inom statsförvaltningen fråga väckts om indragning av ifrågavarande ersättning, har Kungl. Maj:t den 11 oktober 1940 uppdragit åt generaltullstyrelsen att verkställa utredning i ämnet. Styrelsen har lämnat magistraterna i de städer, där antalet tullmål under något av åren 1935—1939 överstigit sex, tillfälle att yttra sig i frågan. Fler-
talet av dessa magistrater ha inkommit med yttrande, i tre fall med överlämnande tillika av yttrande från vederbörande drätselkammare. Styrelsen har jämväl införskaffat yttrande från bland andra överståthållarämbetet. Därefter har styrelsen den 30 november 1940 avgivit utlåtande med förslag i ärendet. Häröver har svenska stadsförbundets styrelse avgivit yttrande.

Beträffande tillkomsten av tullmålsersättningen och tidigare förslag om

dess borttagande ävensom innehållet av i ärendet nu avgivna utlåtanden hänvisas till propositionen, sid. 12—18.

Departementschefen har för egen del anfört följande.

Av utredningen framgår, att i samband med 1831 års beslut om tullmålens överflyttning till rådhusrätterna gottgörelse beviljades av statsmedel för deras handläggning endast såvitt angick rådhusrätterna i Stockholm och Göteborg, där gottgörelsen till en början utgick i form av arvoden till ledamöter och notarier vid de särskilda tullmålsavdelningar, som ansågos behövlige för en skyndsam handläggning av tullmålen. Först några år därefter beviljades med anledning av ett riksdagens beslut rådhusrätterna i övriga städer ersättning för tullmålens handläggning, därvid ersättningen bestämdes efter det antal mål, som av rätten under visst år avgjorts. Sedermera blevo bestämmelserna härom gällande även för rådhusrätterna i Stockholm och Göteborg.

Av utredningen framgår vidare, att tullmålsersättningen i en del städer ännu uppbäres av rådhusrätternas befattningshavare men i andra städer ingår till stadskassan. Städerna synas även i förstnämnda fall vara ekonomiskt intresserade av frågan om tullmålsersättningens borttagande, i den mån borttagandet kan antagas nödvändig göra omreglering av befattningshavarnas avlöning eller nyanställning av arbetskraft på städernas bekostnad.

För min del ansluter jag mig till generaltullstyrelsens uppfattning, att bestämmelserna om tullmålsersättningen äro alltför otidsenliga för att böra fortbestå. Såsom överståthållarämbetet och generaltullstyrelsen anfört, lär något rättsligen grundat anspråk på ersättningens bibehållande icke kunna gentemot staten göras gällande av vare sig vederbörande befattningshavare eller städerna. För att undvika en kostnadsöverflyttning från statsverket till städerna kunde väl ifrågasättas att avlösa tullmålsersättningen med någon lämpligare anordnad form av statsbidrag till kostnaderna för tullmålens handläggning. Emellertid har frågan för de av densamma berörda städerna icke större ekonomisk betydelse, än att tullmålsersättningen bör kunna avvecklas utan vederlag till städerna. Detta gäller även om man utgår från att antalet tullmål normalt är avsevärt större än på senaste tiden.

På grund av det anförda förordar jag, att förslag framlägges för riksdagen om upphävande av tullmålsersättningen. Ändringen torde böra ske med utgången av år 1941 sålunda att ersättning icke skall utgå för tullmål, som av rådhusrätt slutligt avgöres efter nämnda tidpunkt.

Anslagsberäkningar m. m.

Anslaget till avlöningar till befattningshavare hos generaltullstyrelsen. Genom beslut den 20 september 1940 har Kungl. Maj:t förordnat om införlivande av kontrollstyrelsens laboratorium med tullverkets huvudlaboratorium. Åtgärden har efter förslag av generaltullstyrelsen och kontrollstyrelsen vidtagits i samband med kontrollstyrelsens flyttning till nya ämbetslokaler. Genom Kungl. Maj:ts förenämnda beslut har föreskrivits, att den tjänstgöringsskyldighet, som ålåg laboratoriebiträdet hos kontrollstyrelsen (A 14), skulle tills vidare under innevarande budgetår fullgöras å tullverkets huvudlaboratorium, varvid befattningshavaren i tjänsten skulle vara underställd generaltullstyrelsen, dock utan att därigenom ändring skulle ske i fråga om rätten till avlöning och andra förmåner i tjänsten eller bestridandet av dessa förmåner.

I förenämnda skrivelse den 23 oktober 1940 angående medelsbehovet under budgetåret 1941/42 har generallullstyrelsen föreslagit, att ifrågavarande laboratoriebiträdestjänst skulle uppföras på styrelsens personalförteckning. Med hänsyn till de kompetenskrav, som gällt för befattningens innehavare, och de vidgade arbetsuppgifter, som tillkomma det nuvarande laboratoriebiträdet efter överflyttningen, anser generallullstyrelsen skäl föreligga för befattningens uppflyttning i högre lönegrad. Emellertid utgår styrelsen ifrån att denna fråga bör upptagas först i samband med en mera allmän omprövning av lönegradsplaceringarna för och benämningarna å de för tullverkets huvudlaboratorium erforderliga ordinarie tjänsterna. Styrelsen anser, att innehavaren av laboratoriebiträdestjänsten i avbidan härå bör från och med nästa budgetår anställas såsom amanuens hos styrelsen i lönegraden Eo 16. Styrelsen förutsätter, att vikarie å tjänsten därvid icke skall förordnas.

Departementschefen anför härutinnan följande.

Det laboratoriebiträde, som överflyttats från kontrollstyrelsen, torde med oförändrad lönegradsplacering böra uppföras såsom tjänsteman å ordinarie stat i personalförteckningen för generallullstyrelsen. Därvid torde benämningen å tjänsten böra ändras till assistent.

Med hänsyn till vad styrelsen anfört synes det skäligt, att ifrågavarande tjänsteman beredes något förbättrad löneställning. I stället för den ifrågasatta amanuensanställningen förordar jag emellertid, att en särskild ersättning får utgå, vilken torde böra bestämmas av Kungl. Maj:t och ungefärligen svara mot avlöningsökningen vid amanuensanställning i lönegraden Eo 16.

Kungl. Maj:ts förslag innebär — förutom den ändring i personalförteckningen, som påkallas av vad departementschefen sålunda anfört — att lönen vid ifrågavarande ordinarie tjänst inräknas i anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän. Vidare hava under anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal inräknats de kostnadsökningar för avlöningar åt icke-ordinarie personal, sammanlagt uppskattade till omkring 24,000 kronor, vilka beräknats uppkomma till följd av ökad arbetsbelastning å styrelsens statistiska avdelning med anledning av att vissa omläggningar och utvidgningar, i enlighet med beslut av Kungl. Maj:t, efter krigsutbrottet vidtagits beträffande såväl utförsel- som införselstatistiken. Därjämte har i avlöningsstaten upptagits en uppbördspost å 7,000 kronor för ersättning från marinen för bland annat vissa avlöningskostnader vid användande av kustbevakningen inom marinen.

I övrigt innebär Kungl. Maj:ts förslag beträffande här ifrågavarande anslag allenast sådana ändringar, som betingas av de nya grunderna för avlöningsstaternas uppställning och beräkning.

Anslaget till avlöningar till befattningshavare å tullstaten. Kungl. Maj:ts förslag innebär ej annan ändring i personalförteckningen, än att antalet å övergångsstat uppförda tullkassörer med hänsyn till avgång nedsattes till 8, varav föranledes jämkning i anmärkningen till personalförteckningen.

Vidkommande anslagsberäkningen har ordinarieposten med hänsyn huvudsakligen till förefintliga belastningssiffror och vidtagna och beräknade vakanssättningar nedräknats från 13,500,000 kronor till 13,100,000 kronor. Det har ansetts, att posten kunde upptagas med detta belopp även om vakant-hållandet av tjänster vid kustbevakningen i anledning av dennas användning inom marinen skulle komma att upphöra.

Beträffande anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal hava samtliga extra tullvakter och extra skrivbiträden samt kontorsvakter i början av innevarande budgetår till följd av nedgång i trafiken permitterats. Å andra sidan har räknats med en obetydligt ökad belastning å anslagsposten till följd av att tre ordinarie kustbevakningstjänstemän, vilka tidigare förordnats att bestrida på kustöveruppsyningsman ankommande göromål, antagits till extra ordinarie kustöveruppsyningsmän och att en extra ordinarie gränsöveruppsyningsmanstjänst nyinrättats i Haparanda gränsdistrikt för åstadkommande av en fastare organisation av förmanskapet inom detta distrikt. Det belopp, som erfordras för avlöningar till icke-ordinarie personal under nästa budgetår, har uppskattats till 2,150,000 kronor.

För ersättning från marinen har under ifrågavarande anslag beräknats en uppbördspost av 300,000 kronor.

I övrigt innebär Kungl. Maj:ts förslag allenast sådana ändringar, som för-anledas av de nya grunderna för avlöningsstaternas uppställning och beräkning.

Omkostnadsanslaget. I sin förut omförmälda skrivelse den 23 oktober 1940 har *generaltullstyrelsen* framlagt följande beräkning rörande medelsbehovet för budgetåret 1941/42. Till jämförelse meddelas uppgift beträffande dels medelsåtgången under budgtåret 1939/40 i vad utgifterna belastat omkostnadsanslaget och dels de belopp som för de särskilda ändamålen beräknats i omkostnadsstaten för nu löpande budgetår.

	Utgifter under 1939/40	Anvisade medel för 1940/41	Åskade medel för 1941/42
1. Sjukvård m. m.	—	—	110,000
2. Resersättningar.	479,526	450,000	400,000
3. Expenser:			
a. Bränsle, lyse och vatten	315,462	260,000	375,000
b. Övriga expenser	682,952	560,000	650,000
4. Publikationstryck	25,714	30,000	30,000
5. Hemliga utgifter	2,000	2,000	2,000
6. Övriga utgifter:			
a. Kostnader för avdömande av tullmål.	19,110	27,000	12,000
b. Drift och underhåll av fortskaffningsmateriel	430,048	380,000	380,000
c. Legor för fortskaffningsmateriel	82,974	125,000	110,000
d. Utbildning i tulltjänsten	78,815	24,000	3,700
e. Beklädnad och beväpning	75,053	80,000	150,000
f. Vissa bötesandelar m. m.	78,514	105,000	45,000
g. Diverse utgifter.	145,455	95,000	150,300
Summa	2,415,623	2,138,000	2,418,000

Beträffande grunderna för styrelsens beräkning av medelsbehovet för budgetåret 1941/42 hänvisas till propositionen, sid. 24—26.

Departementschefen har för egen del anfört följande.

De i det föregående omförmälda dagavlöningar, som kunna komma att utgå till kustbevakningspersonal vid tjänstgöring i marinen och vilka synas närmast vara att jämställa med traktamentsersättningar, torde böra avföras å anslagsposten till reseersättningar. Utgifterna under denna anslagspost och under delposten till drift och underhåll av fortskaffningsmateriel torde komma att ökas i den mån kustbevakningen tages i anspråk för marinen. Medelsbehovet under de ifrågakvarande posterna kan icke nu med säkerhet beräknas. Jag förordar, att posterna upptagas i enlighet med generaltullstyrelsens statförslag.

Belastningen å delposten till kostnader för avdömande av tullmål påverkas icke för nästa budgetår av tullmålsersättningens bortfallande från och med år 1942. Posten torde böra upptagas till 10,000 kronor eller 2,000 kronor lägre än i styrelsens statförslag.

Delposten till beklädnad och beväpning synes kunna upptagas till 20,000 kronor lägre än styrelsen föreslagit eller således till 130,000 kronor.

Anslagsposten till övriga utgifter, av styrelsen beräknad till 851,000 kronor, bör i enlighet med vad nu anförs upptagas till (851,000 — 2,000 — 20,000 =) 829,000 kronor.

I övrigt har jag icke något att erinra mot styrelsens beräkning av de olika anslagsposterna.

Bruttoutgifterna under anslaget, av styrelsen beräknade till 2,418,000 kronor, skulle följaktligen upptagas till 2,396,000 kronor.

I det föregående har jag förordat, att vissa kostnader för kustbevakningens användning i marinen, nämligen reseersättningar — dagavlöningar därunder inbegripna — samt kostnaderna för drift och underhåll av materiel, skola vid budgetårets slut helt ersättas av marinens medel, under det att andra kostnader för ändamålet, däribland sjukvårdskostnader, legor och beklädnadsutgifter, skola delvis ersättas på samma sätt. För dylika ersättningar bör upptagas en uppbördspost av 200,000 kronor.

Omkostnadsanslaget bör således upptagas till 2,196,000 kronor.

Utskottet.

Vad departementschefen anfört vid framläggandet av ovan berörda organisationsspörsmål rörande tullverkets kustbevakning föranleder icke någon erinran från utskottets sida. Utskottet tillstyrker alltså, att kustbevakningen vid mobilisering eller förstärkt försvarsberedskap skall kunna tagas i anspråk inom marinen och där ingå i en förstärkt krigspolisorganisation med utvidgade arbetsuppgifter. Ej heller föranleda förslagen om användning av kustbevakningens materiel och bestridande av kostnaderna vid kustbevakningens utnyttjande inom marinen någon erinran från utskottets sida.

I likhet med departementschefen anser utskottet, att frågan om tullmålsersättningens bibehållande för de av densamma berörda städerna icke har större betydelse, än att ersättningen bör kunna avvecklas utan vederlag för städerna. Utskottet tillstyrker alltså Kungl. Maj:ts förslag i detta hänseende.

Utskottet har jämväl funnit sig böra förorda förslaget om särskild ersättning till den tjänsteman i lönegraden A 14, vilken i samband med införli-

vandet av kontrollstyrelsens laboratorium med tullverkets huvudlaboratorium överflyttats till generaltullstyrelsen.

Då Kungl. Maj:ts förslag icke heller i övrigt givit utskottet anledning till erinran, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) besluta, att den i Kungl. Maj:ts brev den 15 februari 1841, den 6 april 1858 och den 27 november 1917 omförmälda ersättningen för handläggning av tullmål icke skall utgå för tullmål, som av rådhusrätt slutligt avgöres efter utgången av år 1941;

b) besluta, att i personalförteckningen för generaltullstyrelsen skall under rubriken Tjänstemän å ordinarie stat tilläggas 1 assistent i lönegraden A 14;

c) godkänna följande avlöningsstat för generaltullstyrelsen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

Utgifter:

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis	kronor 648,000
2. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	» 1,200
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 194,000
4. Rörligt tillägg, förslagsvis	» 123,800
	<hr/>
	Summa kronor 967,000

Särskilda uppborrdsmedel:

Ersättning från marinen	kronor 7,000
	<hr/>
	Nettoutgift kronor 960,000;

d) till Tullverket: Avlöningar till befattningshavare hos generaltullstyrelsen för budgetåret 1941/42 under sjunde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 960,000 kronor;

e) besluta, att den i personalförteckningen för tullstaten upptagna avdelningen Tjänstemän å övergångsstat samt anmärkningen vid samma personalförteckning skola erhålla följande ändrade lydelse:

Befattning	Lönegrad
Tjänstemän å övergångsstat:	

8 tullkassörer A 18

Anm. 8 tulluppborrdsmantjänster å ordinarie stat må tillsättas endast i den mån 8 tullkassörer å övergångsstat avgå från sina befattningar;

f) godkänna följande avlöningsstat för tullstaten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

Utgifter:

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	13,100,000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	»	1,500
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	»	2,150,000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	2,353,500
	<u>Summa kronor</u>	<u>17,605,000</u>

Särskilda uppbördsmedel:

Ersättning från marinen	kronor	300,000
	<u>Nettoutgift kronor</u>	<u>17,305,000;</u>

g) till *Tullverket*: *Avlöningar till befattningshavare å tullstaten* för budgetåret 1941/42 under sjunde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 17,305,000 kronor;

h) godkänna följande omkostnadsstat för tullverket, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Omkostnadsstat.

Utgifter:

1. Sjukvård m. m., <i>förslagsvis</i>	kronor	110,000
2. Reseersättningar, <i>förslagsvis</i>	»	400,000
3. Expenser, <i>förslagsvis</i>	»	1,025,000
4. Publikationstryck, <i>förslagsvis</i>	»	30,000
5. Hemliga utgifter	»	2,000
6. Övriga utgifter, <i>förslagsvis</i>	»	829,000
	<u>Summa kronor</u>	<u>2,396,000</u>

Särskilda uppbördsmedel:

Ersättning från marinen	kronor	200,000
	<u>Nettoutgift kronor</u>	<u>2,196,000;</u>

i) till *Tullverket*: *Omkostnader* för budgetåret 1941/42 under sjunde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 2,196,000 kronor.

Stockholm den 30 maj 1941.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Johan Bernhard Johansson, Joh. Nilsson* i Malmö, *Oscar Olsson, Asplund, Per Gustafsson, Bernhard Nilsson, Bergman, Torsten Ström, Lindström, Heiding* och *Sven Larsson*; samt

från andra kammaren: herrar *Jonsson* i Eskilstuna, *Skoglund* i Doverstorp, *Eriksson* i Stockholm, *Ward, Persson* i Falla, *Lindberg* i Umeå, *Persson* i Tidaholm, *Andersson* i Södergård, *Lindholm*, fru *Alvén*, herrar *Hansson* i Rubbestad och *Bergvall*.
